

Guia de suport per al model d'acord de consorci DESCA

Aquest document pretén comentar aspectes particulars de l'aplicació del model d'acord de consorci DESCA (en endavant CA DESCA) a partir de l'experiència en la negociació d'acords de consorci del 7è Programa marc (7èPM), amb l'objectiu que pugui ser d'utilitat per a gestors/res de projectes europeus que hagin de negociar aquest tipus d'acords.

Els comentaris que s'inclouen a continuació no pretenen constituir una llista exhaustiva ni molt menys obligatòria, sinó simplement donar una orientació respecte a alguns aspectes que pot ser recomanable considerar en la redacció i negociació d'un acord de consorci basat en el model DESCA.

El CA DESCA ha estat originàriament concebut per ser usat per universitats i organismes públics de recerca. Cal tenir present que habitualment és l'organització del coordinador o del soci de gestió qui proposa al consorci un esborrany d'acord de consorci i per tant serà aquest soci qui triï el model que més s'adapti a les seves característiques.

Els comentaris que s'ofereixen a continuació segueixen les clàusules del model de CA DESCA <http://www.desca-fp7.eu/DESCA/descahome.htm> i poden ser d'utilitat tant, si pertanyem a la institució que origina l'acord de consorci, com si som un soci més del projecte que hem de revisar, esmenar i aprovar el document.

ENCAPÇALAMENT

Hi ha diferències en la terminologia que s'utilitza en el CA DESCA per referir-se a les organitzacions que signen el CA, que els anomena **Party** i el *Grant Agreement* de la CE (en endavant GA) on els socis s'anomenen *Beneficiaries*. De fet no tenen perquè coincidir exactament els signants del GA amb els del CA. És a dir, el CA l'han de signar com a mínim els beneficiaries del GA (socis del projecte), però, a més, es pot decidir que el signin altres entitats que actuen, per exemple, com a subcontractats (*subcontractors*).

A l'establir el nom oficial de la part és convenient incloure el nom complet i l'acrònim, ja que facilitar fer-ne referència més endavant en el cos del CA.

SECTION 1: DEFINITIONS

El terme **Consortium Plan** pot resultar una mica confús, donat que és similar a l'Annex I del GA –*Description of Work* (DOW)– però sense coincidir exactament. Aquest solapament parcial pot donar lloc a confusió. A més, el fet que no coincideixin, obliga el Consorci a mantenir ambdós documents (el *Consortium Plan* i el DOW) perfectament coordinats, fet que pot generar un *overhead* administratiu no negligible. Per altra banda, potser seria millor usar un altre terme més usual en l'àmbit dels projectes europeus, com *Work Plan*.

Una situació molt similar a l'anterior la trobem amb el terme **Consortium Budget**. En general, és recomanable ser prudent en l'ús de termes que no estan al GA, sobretot si poden generar confusió o obligar-nos a mantenir diversos registres, taules o documents actualitzats. En aquests casos cal considerar si els beneficis de duplicar parcialment la feina valen la pena.

SECTION 2: PURPOSE

La frase que utilitza el CA DESCA té una estructura una mica complicada, tot i que el contingut és correcte. Considereu modificar el redactat perquè s'entengui millor.

SECTION 4: RESPONSIBILITIES OF PARTIES

4.1. El terme *Consortium Body* probablement hauria d'estar definit a la "Section 1 – Definitions".

En aquesta secció cal tenir en compte que ja es comença a parlar d'òrgans específics de gestió del projecte i dels seus poders. És necessari vigilar que el que diu el CA DESCA és coherent amb la secció de management del DOW (per exemple, és correcte que sigui la *General Assembly* qui tingui la prerrogativa de declarar que un soci ha incomplert?)

4.3. En relació als **subcontractats**, a més del que es diu en aquest article, seria útil afegir si hi ha algun tipus d'obligació d'informar a la resta de socis o al Coordinador sobre un subcontracte. Fins i tot es podria arribar a decidir que cal demanar permís al consorci per subcontractar una determinada organització.

SECTION 5: LIABILITY TOWARDS EACH OTHER

El CA DESCA estableix que no es pot reclamar cap responsabilitat a la resta de socis en casos en que no hi ha un dany directe i objectivable. Aquest seria el cas, per exemple, d'un soci que digués que per l'acció d'un altre soci ha deixat de guanyar uns diners o que se li ha provocat de forma indirecta una pèrdua.

Respecte a la limitació de la responsabilitat dels socis, el CA DESCA proposa dues opcions: una o dues vegades la participació del soci en els costos totals del projecte. Es a dir, si un soci participa amb 100.000 euros en els costos del projecte, com a molt se li podrien reclamar 200.000 euros, si és que es tria la segona opció. El fet que el CA DESCA parli de costos totals del projecte pot complicar la quantificació del límit de responsabilitat en cas que aquest article s'hagués d'aplicar. Cal apuntar aquí que els socis solen tendir a demanar la màxima limitació de la responsabilitat. Aquesta, però, és una arma de doble fil, ja que com més limitada estigui la responsabilitat dels socis, més ho estarà també la nostra capacitat de rescabalar-nos en cas de patir un dany en el transcurs del projecte.

Per altra banda, el CA DESCA proposa eliminar qualsevol limitació de responsabilitat per actes dolosos (que voluntàriament es dirigeixen a causar un mal) i ofereix l'opció de fer-ho extensiu també als actes de negligència manifesta.

SECTION 6: GOVERNANCE STRUCTURE

Aquesta és una de les seccions que és menys aconsellable adoptar "a cegues"; sense fer-ne una lectura crítica ni ubicar-la en el context específic del projecte. És a dir, cada projecte ha de tenir una estructura de gestió que ve marcada per la secció de *management* de la proposta, que ha estat revisada i aprovada pels avaluadors experts de la Comissió. Aquesta secció de *management* de la proposta és després la base del capítol de gestió del DOW (Annex I) del GA. Partint de la base que l'Acord de Consorci no pot contravenir el GA, no

podem adoptar una estructura de govern que es contradigui amb el DOW (Annex I). De tota manera, les propostes del CA DESCA poden constituir una bona base i servir de referència per tal de poder desplegar l'organigrama previst al DOW a un nivell de detall superior.

El CA DESCA proposa dos organigrames típics, un per a "projectes mitjans i grans" i un altre per a "projectes petits".

Òrgans de govern: a més dels que s'apunten al CA DESCA, en molts projectes hi sol haver un comitè científic assessor, i en tal cas seria aconsellable descriure la seva composició, rol i atribucions a l'acord de consorci.

Reunions: cal considerar en aquest punt quin és el número necessari de reunions, buscant un equilibri òptim i tenim en compte l'ambició del projecte, la seva durada, el nombre d'assistents a les reunions, etc. Par una banda, massa reunions se sol veure com un *overhead* per part dels investigadors, però massa poques reunions pot afectar negativament el control del compliment del pla de treball i, en conseqüència, podria arribar a posar en perill l'èxit del projecte.

Formalitats per a la convocatòria de reunions: la secció sobre els terminis per a convocar reunions, enviar agendes, etc. prevista en el CA DESCA pot resultar massa complicada, i seria aconsellable simplificar-la si fos possible i adoptar els mateixos terminis per a tot tipus de reunions. Fins i tot es podria obviar la diferència entre reunions ordinàries o extraordinàries, afegint una provisió general del tipus: "en el cas de reunions extraordinàries es podran reduir els terminis fixats anteriorment".

6.2.3. **Votacions i quòrum:** respecte a la presa de decisions, el CA DESCA proposa una majoria de 2/3. Aquí de nou haurem de tenir en compte les característiques del projecte i el nombre de participants. Fins i tot podem establir majories necessàries diferents depenent del tipus de decisió a adoptar. Per exemple, es podria decidir que per expulsar o admetre un nou soci cal una majoria més reforçada que per altres decisions menys transcendents o crítiques per al projecte.

6.2.4. **Drets de veto:** aquesta pot ser una qüestió perillosa, ja que obre la porta a paraitzar una acció vàlidament adoptada en cas de que es pugui afectar els interessos legítims d'un soci. Es podria plantejar fins i tot eliminar aquest dret de veto, si preveiem que pot bloquejar l'adopció de decisions en el consorci.

6.3.2. **Executive Board:** en el model DESCA, s'estableix que l'Assemblea General (*General Assembly*) concentra tots els poders de decisió, mentre que el Consell Executiu (*Executive Board*) té la tasca de proposar decisions a l'Assemblea General i en prepara les reunions. Això no té perquè ser així en tots els projectes, sinó que depèn del consorci el dotar el Consell Executiu amb poders reals de decisió, tot cercant un equilibri acceptable entre els principis democràtics i la operativitat a la pràctica.

6.3.3. **Sub Project Committees:** la divisió en sub projectes podria referir-se també a la consideració dels diferents paquets de treball (*Work Packages*) dins del projecte.

6.4. **Coordinator:** algunes de les atribucions del coordinador ja es contenen al GA i, per tant, és redundant incloure-les aquí. Hem d'intentar no repetir a l'Acord de Consorci aspectes que ja estan regulats al GA.

SECTION 7: FINANCIAL PROVISIONS

Aquest és potser el capítol del model DESCA que més podria millorar-se, doncs la redacció actual genera força dubtes (sobretot l'article sobre *budgeting*).

7.1. **General Principles:** La distribució de la contribució financera de la CE es fa dependre en primer lloc del *Consortium Plan* i del *Consortium Budget*. Si això ho posem en relació amb el comentari que hem fet a la Secció 1 en relació a l'ús d'aquests termes, la conclusió és de nou que pot donar lloc a confusió i que probablement simplificaria les coses lligar-ho directament al DOW (Annex 1) i els informes aprovats per la CE.

7.2. **Budgeting.** Aquest article inclou més incertesa que no pas clarifica les coses. Es recomana no utilitzar-lo.

7.3. **Payments.** Respecte a les modalitats de pagament, cada consorci hauria d'establir com s'efectuaran els pagaments dins del projecte (diners per avançat, en funció del compliment de fites, etc.). Com que és un tema sensible, és recomanable valorar les opcions existents i estar preparat per respondre durant el procés de negociació, proposant, per exemple, esquemes alternatius si la proposta inicial rep un nombre elevat de crítiques dels socis.

SECTION 8: FOREGROUND

8.1. **Joint ownership.** El CA DESCA proposa dues opcions per al règim de copropietat.
1) La primera opció consisteix simplement en adoptar el règim de copropietat que estableix per defecte el GA. Aquest règim consisteix en que cada copropietari pot explotar lliurement els seus resultats, però amb l'obligació de notificar-ho a la resta de socis i de compensar-los. Essent aquest el règim per defecte del GA, ens n'adonem que si l'acord de consorci no digués res al respecte, aquest seria igualment el règim que operaria.
2) La segona opció és encara més flexible que la primera doncs no cal ni informar ni compensar la resta de copropietaris. L'adopció d'aquesta opció pot ser arriscada en molts casos, ja que difícilment aconseguirem una òptima explotació d'un resultat conjunt si ni tan sols existeix el deure d'informació entre copropietaris.

8.2. **Transfer of foreground.** Aquest article pretén fer valer la novetat del 7PM segons la qual es pot alliberar els socis de l'obligació de notificar la transferència de propietat si la resta de socis li ho permeten. En aquest cas no es tracta d'un permís absolut, sinó que només opera en cas que es transfereixi el *foreground* a una entitat inclosa en l'*Attachment 6* de l'acord de consorci. Cal valorar si la inclusió d'aquest article és pertinent en funció de cada projecte i de cada consorci (en molts casos pot no ser necessari).

SECTION 9: ACCESS RIGHTS

9.1. **Background covered.** Aquí trobem de nou dues opcions.
1) La primera consisteix en especificar el *background* que s'inclou en el projecte en forma de llista positiva. És a dir, cada soci menciona el que SÍ que inclou i, per defecte, tota la resta està exclòs i, per tant, no es podran demanar drets d'accés.
2) La segona es basa en canvi en identificar el *background* que NO s'inclou en el projecte.

Ambdós sistemes tenen avantatges i inconvenients. D'entrada sembla que la llista positiva atorga més certesa sobre què es podran demanar els drets d'accés. El problema que presenta en la pràctica és que la "inacció" dels socis pot resultar en una exclusió molt general de *background* perquè, per defecte, tot està exclòs si els socis no ho inclouen expressament.

9.3. **Access rights for implementation.** En principi s'atorgaran gratuïtament, tant si es demanen sobre el *foreground* com sobre el *background* (recordeu, però, que qui els sol·licita ha de provar que els "necessita" per dur a terme el projecte).

9.4. **Access rights for use.** En el cas d'*access rights* sobre el *foreground*, altra vegada el model DESCA ens ofereix dues possibilitats:

- 1) Fair and reasonable conditions, excepte si és per *internal research*, que serà *royalty-free*. Es podria argumentar que el concepte d'*internal research* pot ser discutible en alguns casos. Cal tenir en compte també que *fair and reasonable conditions* no impedeix que s'arribi a un acord entre les parts perquè els drets d'accés en un cas concret s'atorguin lliures de drets (*royalty-free*).
- 2) *Royalty-free*. En el cas que els drets d'accés se sol·licitin sobre el *background*, s'atorgaran *on fair and reasonable conditions*.

9.5. **Access rights for affiliated entities:** el CA DESCA confereix drets d'accés a les filials, oferint dues opcions; una de general i una altra de més restrictiva, segons la qual les filials a les quals s'han de donar drets d'accés han d'estar identificades en una llista. També caldria considerar l'opció de no donar drets d'accés a les filials, que en principi no es troba al CA DESCA, però que podria ser convenient per a alguns projectes.

9.8. **Access rights to software:** L'article 9.8. fa extensiu el règim de drets d'accés al *software*. A més, el CA DESCA preveu que, per a projectes on el *software* és un element central, es pugui substituir aquest article per un mòdul específic anomenat *Specific Software Provisions*. Aquest mòdul entra més en profunditat en les definicions relatives al *software* i diferencia entre elements com el "codi objecte" i el "codi font". Cal valorar en cada projecte si val la pena afegir o no aquest mòdul, ja que per una banda aporta més detall en la regulació, però també pot afegir una complexitat innecessària.

SECTION 10: NON-DISCLOSURE OF INFORMATION

El període que es proposa com a durada de l'**obligació de confidencialitat** és de cinc (5) anys des de la finalització del projecte. Pot ser que alguns socis treballin amb terminis diferents (per exemple, tres (3) anys o sigui que aquest és un punt que possiblement caldrà negociar entre els socis.

També caldrà considerar que algunes institucions, sobretot de tipus públic, tenen l'obligació de fer pública determinada informació sota certes circumstàncies.

SECTION 11: MISCELLANEOUS

Dels **annexos** (*attachments*) caldrà seleccionar només aquells que es considerin útils o que tinguin sentit en funció del projecte. Per exemple, pot no ser necessari un acord de transferència de materials.

11.3. **Notices and other communication.** Respecte a notificacions i comunicació, el CA DESCA

distingeix entre notificacions formals i altres comunicacions. En la categoria d'altres comunicacions, es preveu que es pugui fer mitjançant *e-mail* amb certificació de rebut. Aquesta forma de comunicació pot referir-se a activar les opcions de "lliurat" o "llegit" en el correu electrònic, però pot resultar en la pràctica poc eficient. En la majoria de projectes, es fa servir quotidianament *l'e-mail* ordinari com a mitjà estàndard de comunicació, sense exigir formalitats addicionals.

SECTION 12: SIGNATURES

La fase de **signatura de l'acord de consorci** s'ha de preveure amb suficient antelació. Depenent del mètode elegit, aquest procés serà més o menys complex, però en general és aconsellable tendir a simplificar-ho el màxim possible, tot assegurant-nos que el mètode elegit serà acceptable per als socis. A continuació es mencionen diverses possibilitats, ordenades de més simple a més complexa:

- Signatura en pàgines separades per a cada soci:
  - o Cada soci signa 2 originals, un per a ell i un altre per al coordinador. Aquesta forma de signatura pressuposa que els socis han d'acceptar rebre fotocòpies de les signatures dels altres socis.
  - o Cada soci signa tants originals com socis hi ha en el projecte. Cada soci rebrà un joc de signatures originals.
- Cada soci signa amb el coordinador (coordinador i soci en una mateixa pàgina).
- Tots els socis han de visar cada pàgina del CA i signar a la pàgina de signatures. És el procediment formalment més correcte i segur, però implica que els originals han de passar seqüencialment per cada soci, fet que fa aquest procediment molt poc pràctic i en conseqüència, poc utilitzat.